

**UCHWAŁA NR XXX/212/2022
RADY GMINY CHARSZNICA**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 roku, 559), w związku z art. 4¹, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz.1119z późn. zm.) -

RADA GMINY CHARSZNICA UCHWAŁA CO NASTĘPUJE:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2022 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Tracą moc:

- 1) Uchwała Nr XVII/126/2020 Rady Gminy Charsznica z dnia 27 października 2020 roku, w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2021 - 2026.
- 2) Uchwała Nr XXV/180/2021 Rady Gminy Charsznica z dnia 26 października 2021 roku, w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Charsznica na 2022 rok.
- 3) Uchwała Nr XXV/181/2021 Rady Gminy Charsznica z dnia 26 października 2021 roku, w sprawie: przyjęcia planu finansowego wydatków w 2022 roku na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2021 - 2026.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Zdzisław Uchto

Załącznik do uchwały Nr XXX/212/2022

Rady Gminy Charsznica

z dnia 31 marca 2022 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA

NA LATA 2022-2025

OFICYNĄ
PROFILAKTYCZNA

tel. 12 395 06 65

tel. kom. 575 898 939

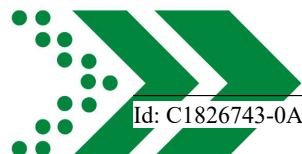
e-mail:

biuro@oficyna-profilaktyczna.pl

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

S P I S T R E Ś C I

WPROWADZENIE.....	2
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	2
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY CHARSZNICA.....	5
POŁOŻENIE.....	5
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	6
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA.....	8
EDUKACJA I WYCHOWANIE.....	8
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	10
PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY CHARSZNICA.....	11
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE CHARSZNICA.....	14
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE CHARSZNICA.....	17
DIAGNOZA SPOŁECZNA W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ.....	19
GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE Z ZAKRESU UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH I UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH.....	24
ANALIZA SWOT.....	25
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	28
HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA NA LATA 2022-2025.....	38
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE.....	42
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	42
ADRESACI PROGRAMU.....	43
REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA	43
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	44
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	46

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

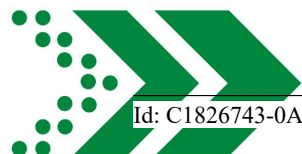
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2022-2025 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Charsznica. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011-2020.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

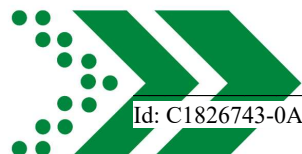
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica na lata 2022-2025 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

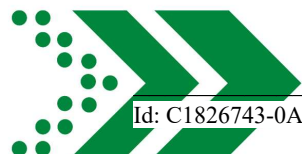
Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.),

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711 z późn. zm.).

CHARAKTERYSTYKA GMINY CHARSZNICA

POŁOŻENIE

Gmina Charsznica jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa małopolskiego, w powiecie miechowskim. Od południa graniczy z gminą Gołcza, od wschodu z gminą miejsko-wiejską Miechów oraz gminą wiejską Książ Wielki, od strony zachodniej z gminami Wolbrom i Żarnowiec, natomiast od strony północnej z gminą Kozłów.

Rysunek 1. Położenie gminy Charsznica na tle powiatu miechowskiego

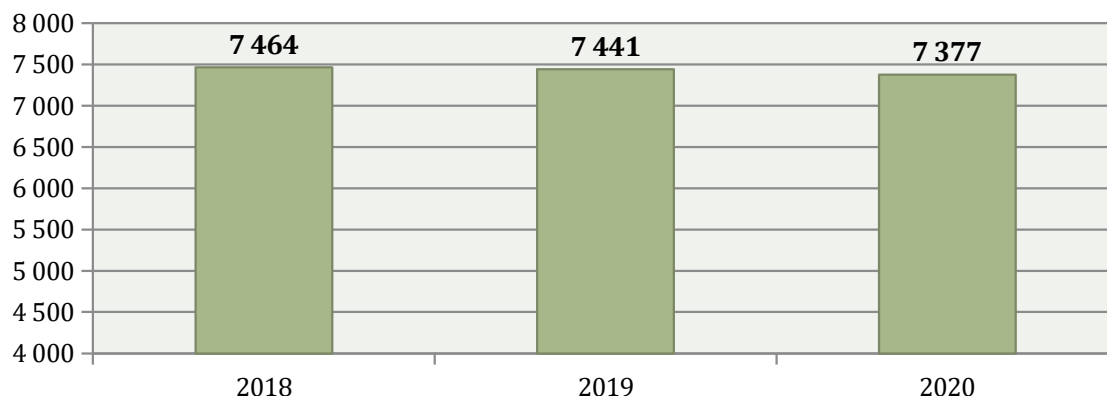
Źródło: <https://www.biblioteka.miechow.pl/>

W skład Gminy wchodzi 18 sołectw: Miechów-Charsznica, Charsznica, Chodów, Chodowiec, Ciszowice, Dąbrowiec, Jelcza, Marcinkowice, Podlesice, Pogwizdów, Szarkówka, Swojczany, Tczyca, Uniejów Kolonia, Uniejów Parcela, Uniejów Rędziny, Wierzbie i Witowice. Siedzibą Gminy jest miejscowość Miechów-Charsznica.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Charsznica ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Populacja gminy Charsznica liczy 7 377 osób (stan na 31.12.2020 roku), a na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować spadek liczby mieszkańców. W porównaniu do 2018 roku jej liczba spadła o 87 osób, czyli o 1,2%.

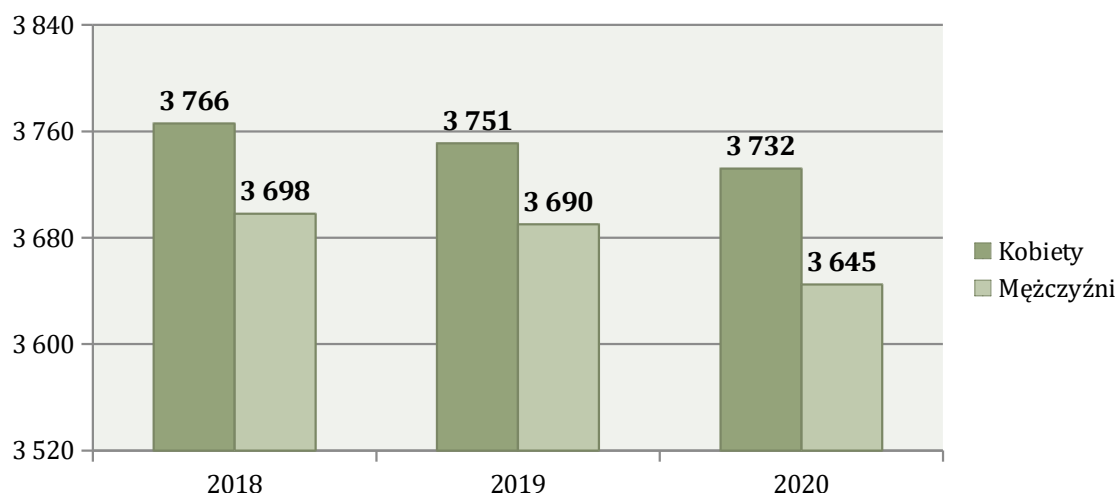
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Charsznica w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy zauważalna jest niewielka dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku gminę Charsznica zamieszkiwały 3 732 kobiety oraz 3 645 mężczyzn, zatem udział kobiet był większy o 1,2 pp. – stanowiły one 50,6% ogólnej liczby ludności, natomiast mężczyźni 49,4%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 102, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadały 102 kobiety.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Charsznica na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie gminy Charsznica odnotowanych zostało 59 urodzeń oraz 111 zgonów, zatem przyrost naturalny wyniósł wówczas -52, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -7,03 na 1 000 mieszkańców.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Charsznica na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	54	67	59
zgony	103	85	111
przyrost naturalny	-49	-18	-52

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Charsznica według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawiała się następująco:

- 16,1% było w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 58,9% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – kobiety – 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat;
- 25,0% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej.

Poniższa tabela prezentuje ludność gminy Charsznica według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne, gdyż zauważalny jest sukcesywny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa. Jednocześnie zaobserwować można regularny spadek udziału osób w wieku produkcyjnym oraz utrzymywanie się na względnie stałym poziomie odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Charsznica w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	16,3	16,1	16,1
wiek produkcyjny	59,8	59,4	58,9
wiek poprodukcyjny	23,9	24,5	25,0

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także animując czas wolny mieszkańców determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji na terenie Gminy prowadzi szereg podmiotów, m.in. **Gminny Ośrodek Kultury w Charsznicy**.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie rozwoju i upowszechniania regionalnej, narodowej i światowej kultury wśród mieszkańców gminy Charsznica oraz osób przebywających na jej terenie. Misją ośrodka jest pozyskanie i przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Obejmuje kulturotwórczą rolę we współtworzeniu nowych inicjatyw artystycznych, a także chronieniu nieprzemijających wartości sztuki ludowej i dziedzictwa kulturowego ziemi charsznickiej.

Ośrodek sprawuje również bezpośredni szczegółowy nadzór nad wchodzącymi w jego strukturę własnymi sekcjami i zespołami tworzonymi w miarę zapotrzebowania, Halą Sportową w Miechowie-Charsznicy oraz Kortem Tenisowym z Placem zabaw w Miechowie-Charsznicy. Dodatkowo sprawuje opiekę merytoryczną nad orkiestrami dętymi mającymi siedzibę na terenie Gminy Charsznica i koordynuje z ramienia Organizatora organizację pracy oraz prowadzenie działalności ruchowej na terenie obiektu Moje Boisko Orlik 2012. Ścisłe współpracuje z różnymi stowarzyszeniami, kołami gospodyń wiejskich i jednostkami Ochotnicze Straży Pożarnej z terenu Gminy.

Na terenie gminy Charsznica działa Gminna Biblioteka Publiczna w Charsznicy. Biblioteka odpowiada za działalność w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury jest instytucją wspomagającą działalność kulturalną.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Współczynnik skolaryzacji netto to relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan na koniec każdego roku) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania¹.

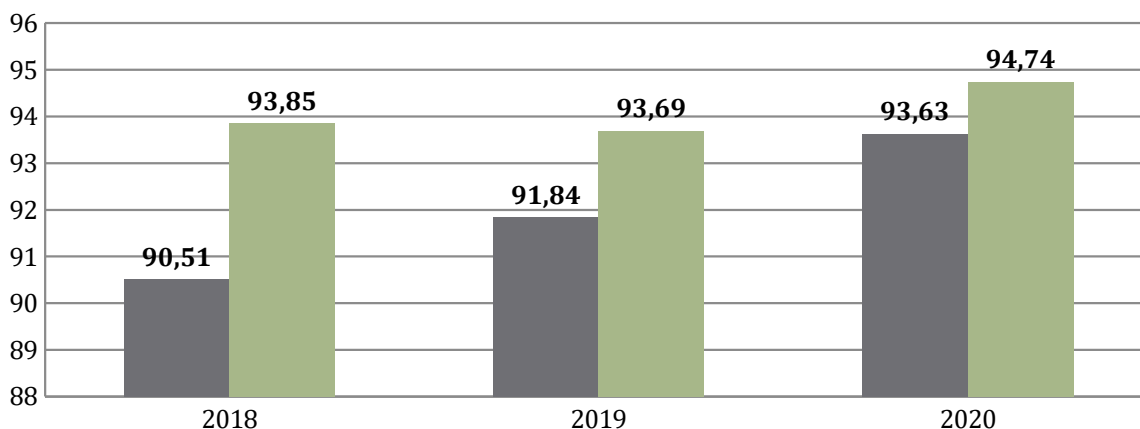
W latach 2018-2020 współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w gminie Charsznica systematycznie wzrastał – w 2018 roku wynosił on 90,51%, w 2019 roku – 91,84%, a w 2020 roku – 93,63%. W porównaniu do danych krajowych,

¹ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1350,pojecie.html>

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w gminie Charsznica w 2020 roku był niższy niż na terenie Polski (o 1,11 pp.).

Wykres 1. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w gminie Charsznica i w Polsce w latach 2018-2020 (%)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W roku 2020 Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Charsznicy prowadził obsługę 4 placówek oświatowych, w tym:

- 2 szkół podstawowych,
- 1 przedszkola samorządowego,
- 1 Punktu Przedszkolnego.

Przedmiotem działalności GZEAS jest realizowanie, organizowanie i prowadzenie zadań związanych z obsługą administracyjną, finansową, księgowo-rachunkową, kadrowo-płacową i organizacyjną jednostek oświatowych Gminy Charsznica.

Sieć szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Charsznica przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa im. Antoniego Malatyńskiego w Miechowie-Charsznicy z oddziałami rocznego przygotowania przedszkolnego,
- Szkoła Podstawowa w Tczycy wraz z oddziałem rocznego przygotowania przedszkolnego.

Sieć publicznych przedszkoli :

- Przedszkole Samorządowe w Charsznicy,
- Punkt Przedszkolny w Tczycy.

Ponadto w Gminie Charsznica funkcjonują placówki oświatowe prowadzone przez osoby fizyczne:

- Szkoła Podstawowa w Pogwizdowie wraz z oddziałami przedszkolnymi i punktem przedszkolnym,
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Swojczanach wraz z oddziałami przedszkolnymi.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

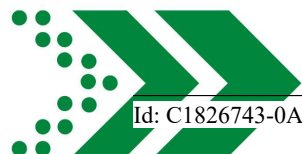
Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Charsznica należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy,
- Posterunek Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin,
- Biblioteka Publiczna,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Klub sportowy „Spartak”,
- Szkolny Związek Sportowy „ULKS”.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym, narkotykowym i behawioralnym na terenie gminy Charsznica można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych, terapeutów uzależnień, specjalistów pełniących dyżury w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych.

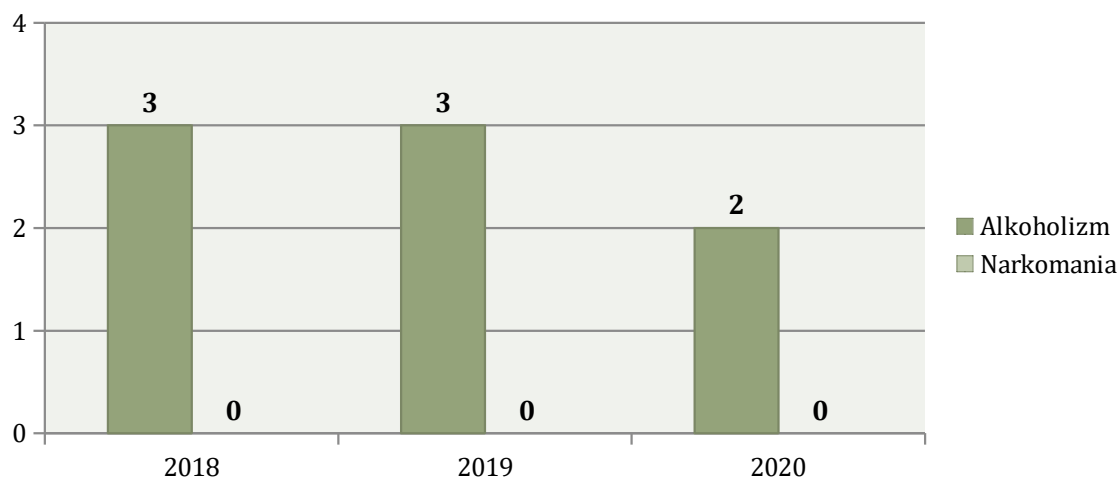

PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY CHARSZNICA

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2020 roku z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Charsznicy z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystały 2 rodziny. W porównaniu do roku 2018 i 2019 roku zauważyć można spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu (różnica 1 rodziny). W omawianych latach, GOPS nie udzielił wsparcia rodzinom zmagającym się z problemem narkomanii.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu i narkomanii w gminie Charsznica na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Ważnym aspektem działalności Policji jest również prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych i prewencyjnych, dlatego co roku funkcjonariusze Policji wraz z placówkami oświatowymi organizują szereg działań w zakresie promowania abstynencji alkoholowej i narkotykowej oraz zachowania trzeźwości za kierownicą.

Problem uzależnień w gminie Charsznica przybiera różne formy. Wśród nich znajdują się zaburzenia nie związane bezpośrednio z zażywaniem substancji psychoaktywnych, ale z niekontrolowanym podejmowaniem określonych zachowań i czynności. Do najpowszechniejszych nałogów natury psychicznej zalicza się zaburzenie

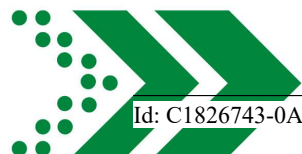
**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

uprawiania hazardu oraz zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów i uprawianie ćwiczeń fizycznych, odmawianie jedzenia lub nadmierne spożywanie go, natomiast problemem, który potencjalnie może zostać włączony w grono zaburzeń behawioralnych jest zaburzenie korzystania z Internetu oraz grania w gry internetowe.

Wraz z rozwojem technologicznym, w świecie on-line pojawiać zaczęły się różnego rodzaju gry na pieniądze. Znacznie zwiększyło to dostępność do gier hazardowych dla młodych ludzi. Hazard on-line, w przeciwieństwie do stacjonarnych kasyn zakazanych dla nieletnich, jest dla młodych ludzi dostępny i w dużej mierze anonimowy. Niestety rozprzestrzenianie się stron internetowych oferujących różnego rodzaju gry hazardowe, stwarza dla dzieci i młodzieży realne zagrożenie. Granie w gry na pieniądze może doprowadzić do uzależnienia i związanych z tym negatywnych konsekwencji, między innymi problemów w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym, jak poczucie wewnętrznego przymusu i myśli intruzywne, które nie pozwalają na skupienie uwagi na pracy, a także depresji, myśli i prób samobójczych, słabych wyników w nauce, problemów w relacjach rodzinnych i rówieśniczych.

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia i przeciwdziałania zwiększeniu się skali rozpowszechnienia grania w gry na pieniądze niezbędne jest organizowanie badań pozwalających ocenić skalę zjawiska oraz dostosowywanie odpowiednich działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu problemów w tym zakresie.

Korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych, jak i młodych ludzi jest problemem powszechnym i zauważalnym na terenie gmin w całej Polsce. Wykorzystywanie Internetu i urządzeń elektronicznych stało się elementem wychowawczym dzieci, z kolei wśród młodzieży obserwowana jest znaczna skala tego problemu, gdyż pozostają oni on-line przez znaczącą część każdego dnia. W związku z korzystaniem z nowych technologii zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe narażone są na doświadczenie przemocy internetowej, ryzyko uzależnienia od smartfonów, a także inne, negatywne konsekwencje. Korzystanie z urządzeń elektronicznych daje dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju, ale niesie za sobą także liczne zagrożenia – pornografię, treści pełne przemocy, fake newsy, ryzyko nawiązania niebezpiecznych relacji, czy też cyberprzemoc. Korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym z Internetu, pozostanie jedną z najczęściej podejmowanych czynności przez młodych ludzi i może determinować problemy w obszarze zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Biorąc to pod uwagę niezbędne jest podejmowanie działalności edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego poruszania się po świecie on-line oraz uświadamianie ich na temat konsekwencji poświęcania na to zbyt wiele czasu.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Badania ogólnopolskie

Korzystanie z urzędzeń elektronicznych:

- Według realizowanego w 2020 roku ogólnopolskiego badania GUS, regularnie z Internetu korzysta 81% Polaków, z kolei codziennie lub prawie codziennie – 72%².
- Na podstawie realizowanego w 2019 roku ogólnopolskiego badania ESPAD widzimy, że w typowym dniu roboczym 6 godzin i więcej poświęca na korzystanie z urzędzeń elektronicznych 18% badanych uczniów³.

Granie w gry na pieniądze:

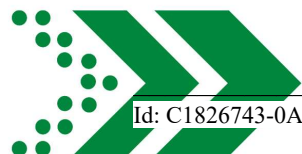
- Jak wynika z przeprowadzonych w 2019 roku badań ogólnopolskich, doświadczenie gry za pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem ma za sobą 37% dorosłych ankietowanych⁴.
- Analizując badania ogólnopolskie zrealizowane w 2019 roku, doświadczenie gry za pieniądze ma za sobą 18% badanych uczniów⁵.

2 Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 roku.

3 Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną z 2019 roku.

4 Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019.

5 Używanie narkotyków i alkoholu przez młodzież szkolną z 2019 roku.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE CHARSZNICA

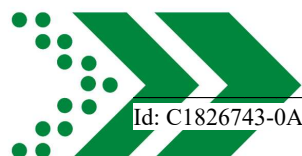
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Charsznicy, powołana przez Wójta Charsznicy do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swoją działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.). Według stanu na koniec 2020 roku Komisja liczyła 6 członków.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela. W 2020 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 15 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 13 członkami rodzin osób uzależnionych. Podjęto również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 15 osób z problemem alkoholowym oraz wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 11 mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2018-2020 odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy. Znaczny spadek jest również zauważalny w przypadku osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do zobowiązania ich poddaniu się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. Ponadto wahaniom ulegała liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 3. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Charsznicy wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	20	20	15
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	20	16	13
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	20	20	15
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	11	14	11

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Następnie zwrócono uwagę, na osoby z którymi członkowie GKRPA kontaktowali się w latach 2018-2020 w związku z występowaniem przemocy w rodzinie. Jak można zauważyć, członkowie GKRPA rozmawiali z osobami, które doznawały przemocy w rodzinie (z 11 w 2018 roku, z 6 w 2019 roku i z 15 w 2020 roku), stosowały ją (z 11 w 2018 roku, z 6 w 2019 roku i z 15 w 2020 roku) i były jej świadkami (z 2 w 2018 roku). Z niniejszych danych wynika, że liczba osób doznających przemocy i ją stosujących, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji w omawianym okresie ulegała wahanom.

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
osoby doznające przemocy w rodzinie	11	6	15
osoby stosujące przemoc w rodzinie	11	6	15
świadkowie przemocy w rodzinie	2	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Na terenie gminy Charsznica osoby doświadczające sytuacji kryzysowych mogą uzyskać pomoc i wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin. W 2020 roku Punkt czynny był średnio przez 10 godzin w miesiącu. Udziela w nim porad udziela certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

W 2020 roku w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin udzielono porad 21 osobom z problemem alkoholowym oraz 15 dorosłym członkom rodzin osób z problemem uzależnienia. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin zgłaszających się do Punktu w celu uzyskania porady, co może mieć związek z pandemią COVID-19.

Tabela 5. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
osoby z problemem alkoholowym	43	39	21
członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym	28	23	15

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Charsznicy, w ramach swych zadań prowadziła działania profilaktyczne skierowane do różnych grup zamieszkujących Gminę. Zalecane przez Krajowe Centrum Profilaktyki Uzależnień jest realizowanie programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności. Zawarte są w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. W latach 2018-2020, na terenie Gminy były realizowane niniejsze programy, w których uczestniczyli uczniowie, nauczyciele i rodzice. W 2018 roku brało

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

w nich udział 113 uczniów, 26 nauczycieli i 88 rodziców, w 2019 roku – 307 uczniów, 35 nauczycieli i 85 rodziców, a w 2020 roku nastąpił spadek liczby uczniów do 126, nauczycieli do 8, a wzrosła liczba rodziców do 96.

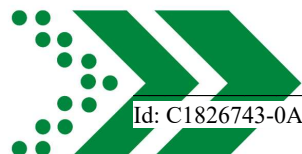
Tabela 6. Realizacja programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego na terenie gminy Charsznica w latach 2018-2020

uczestnicy	2018	2019	2020
uczniowie	113	307	126
nauczyciele	26	35	8
rodzice	88	85	96

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W ramach działań na rzecz profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych, realizowano również działania profilaktyczne z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Niniejsze działania odbywały się w szkołach na terenie Gminy, jak również podczas kolonii i półkolonii organizowanych przez gminę Charsznica.

Istotny jest fakt, że pracownicy działający w obszarze profilaktyki uzależnień, każdego roku uczestniczą w szkoleniach podnoszących ich poziom wiedzy i kompetencji zawodowych.

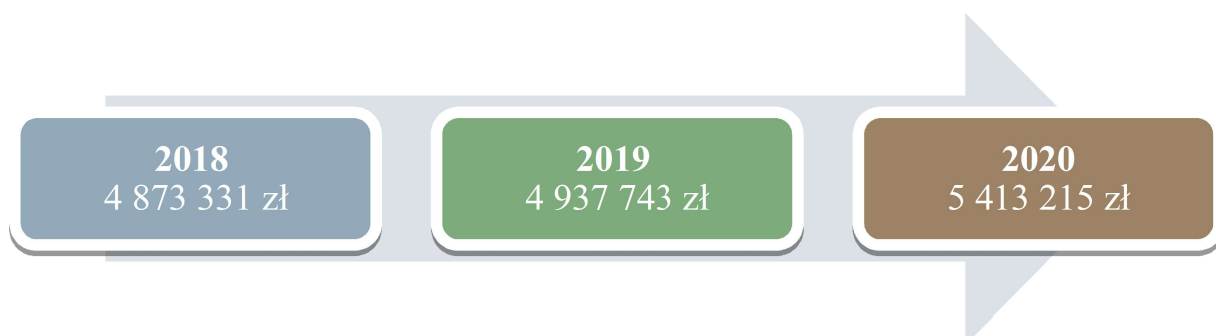

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE CHARSZNICA

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W roku 2020 wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Charsznica wyniosła łącznie 5 413 215 zł, w tym 2 146 377 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 295 273 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 2 971 565 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1. Można zauważyć, że wartość sprzedanego alkoholu w stosunku do 2018 roku wzrosła o 11%.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego na terenie gminy Charsznica alkoholu w latach 2018-2020

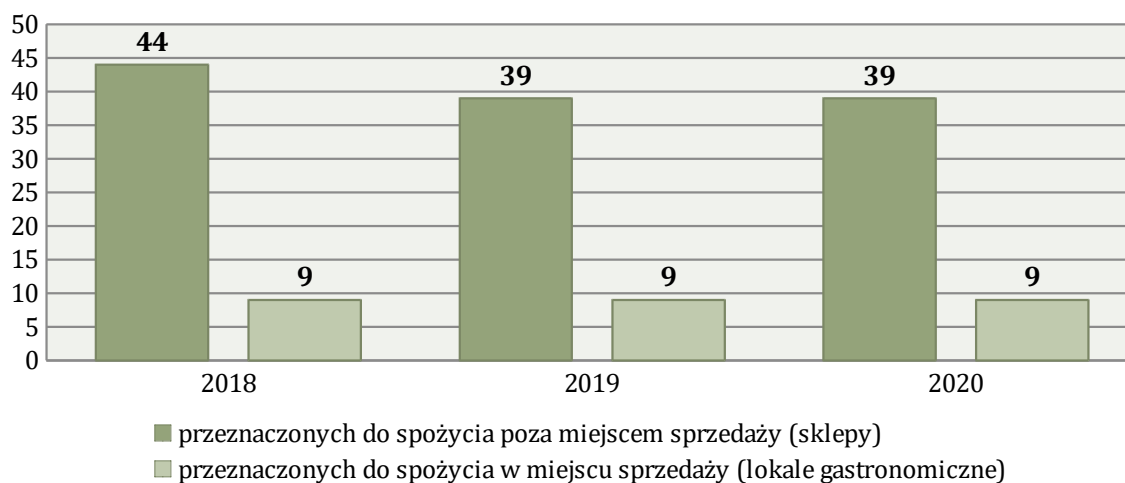

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W roku 2020 na terenie gminy Charsznica liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła 48, w tym 39 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 9 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W 2020 roku w porównaniu do 2018 roku liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych spadła – w 2018 roku było ich 53, natomiast w 2020 roku – 48.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Wykres 4. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie Charsznica na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

DIAGNOZA SPOŁECZNA W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ

Wśród głównych problemów z jakimi zmagają się współczesne rodziny jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, bezrobocie oraz uzależnienia. Przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi tych problemów na rozwój psychospołeczny lokalnej społeczności wymaga odpowiedniego podejścia i kompleksowej pracy specjalistów. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców w określonym obszarze.

W 2020 roku na terenie Gminy zostały przeprowadzone badania w ramach Diagnozy problemów społecznych dla gminy Charsznica. Uczestniczyło w nich 60 dorosłych mieszkańców Gminy, 16 pracowników punktów, gdzie sprzedawany jest alkohol oraz 65 uczniów szkół podstawowych.

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Problem alkoholowy

Skala spożywania alkoholu	➤ Analizując uzyskane w tym obszarze dane widzimy, że spożywanie alkoholu zadeklarowała zdecydowana większość dorosłych mieszkańców gminy Charsznica, tj. 85%. Wśród nich większość stanowią osoby sięgające po niego w sposób okazjonalny, czyli kilka razy w roku (68%). ➤ Z częstotliwością wskazującą na picie ryzykowne, czy też szkodliwe (codziennie) po alkohol sięga 3% mieszkańców gminy Charsznica.
Wykonywanie obowiązków służbowych pod wpływem alkoholu	➤ Zebrany materiał badawczy wykazał, że część mieszkańców Gminy wykonywała swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Do takiego zachowania przyznało się 6% respondentów.
Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu	➤ Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że do kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu przyznało się 10% respondentów, którzy zadeklarowali, że taka sytuacja miała miejsce jeden raz. ➤ Niepokojące jest również to, że co czwarty ankietowany był świadkiem sytuacji prowadzenia pojazdu przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu (28%), co może wskazywać na występowanie na terenie Gminy problemów w tym zakresie.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Spożywanie alkoholu w ciąży	➤ Badania wykazały, że 3% respondentów nie ma wiedzy na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży na rozwój dziecka. ➤ Z analizy danych wynika również, że świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie swojej miejscowości był stosunkowo duży odsetek respondentów, tj. 13%.
Opinia na temat alkoholu	➤ Wyniki uzyskane w badaniu dorosłych mieszkańców pod kątem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia jednoznacznie wskazują, że znaczna część respondentów nie ma na ten temat świadomości – przekonanie o niskiej szkodliwości alkoholu ma 8% badanych.
WNIOSEK	Biorąc pod uwagę powyższe wyniki badań możemy stwierdzić, że problem spożywania alkoholu wśród mieszkańców gminy Charsznica występuje w umiarkowanym natężeniu – spożywanie alkoholu zadeklarowała większość respondentów, jednak znaczna część spośród nich, sięga po niego tylko okazjonalnie. W sposób ryzykowny lub wskazujący na uzależnienie alkohol spożywa 3% ankietowanych. Badanie wykazało przede wszystkim występujący na terenie Gminy problem prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz niską świadomość mieszkańców na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Problem narkotykowy

Skala zażywania narkotyków lub dopalaczy	➤ Do sięgnięcia po narkotyki, dopalacze lub inne środki psychoaktywne przyznało się 2% respondentów.
Rodzaje zażywanych substancji	➤ Wyniki badania ankietowego pokazały, iż najpopularniejszą wśród respondentów substancją psychoaktywną jest marihuana – sięgnęły po nią wszystkie osoby, które zadeklarowały zażywanie narkotyków (100%).
Dostępność nielegalnych substancji psychoaktywnych w środowisku lokalnym	➤ Na znajomość miejsc w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze wskazało tylko 9% respondentów.
Opinia na temat narkotyków i dopalaczy	➤ Ważnym wnioskiem z badania jest fakt, że zdecydowana większość mieszkańców zdaje sobie sprawę ze szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia, narkotyki są jednak w ocenie respondentów mniej szkodliwe, niż dopalacze.
WNIOSEK	Bazując na uzyskanych wynikach można stwierdzić, że problem związany z zażywaniem narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Charsznica jest mało widoczny.

UCZNIOWIE

Problem alkoholowy

Skala spożywania alkoholu	➤ Uzyskane w procesie badawczym odpowiedzi uczniów ze szkół znajdujących się na terenie gminy Charsznica pokazują, że po alkohol kiedykolwiek w życiu sięgnęła ponad połowa osób biorących udział w badaniu, tj. 58%. ➤ Z przeprowadzonego badania dowiadujemy się również, że jednokrotne próby spożycia alkoholu ma za sobą blisko co siódmy uczeń (14%), natomiast pozostała część sięgnęła po niego więcej razy (44%). ➤ W sposób ryzykowny po alkohol sięga 18% uczniów z gminy Charsznica – zadeklarowali oni spożycie alkoholu 3 razy bądź więcej w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (spośród osób pijących napoje alkoholowe).
Wiek inicjacji alkoholowej	➤ Z przeprowadzonego badania wyłania się obraz wczesnej inicjacji alkoholowej blisko co czwartego ucznia – 24% ankietowanych przyznało bowiem, że spożyło alkohol przed ukończeniem 10 roku życia (spośród osób pijących napoje alkoholowe).
Rodzaj spożywanego alkoholu	➤ Najpopularniejszym wśród uczniów rodzajem spożywanego alkoholu okazało się piwo – sięgnęło po nie większość badanych (68%) (spośród osób pijących napoje alkoholowe). Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia znalazł się szampan i wino – ich spożycie zadeklarowała nieco ponad połowa uczniów mających za sobą inicjację alkoholową (58%).
Okoliczności spożywania alkoholu	➤ Przeprowadzone badanie pozwoliło zweryfikować również okoliczności otrzymania/zdobycia alkoholu przez uczniów. Z deklaracji ankietowanych wynika, że znaczna część młodych mieszkańców Gminy miała kontakt z alkoholem, ponieważ została nim poczęstowana (55%) lub dostała go do spróbowania od rodziców (39%). 11% badanych dokonało samodzielnego zakupu alkoholu.
Dostępność napojów alkoholowych	➤ Analizując odpowiedzi uczniów z gminy Charsznica można stwierdzić, że alkohol jest łatwo dostępny dla respondentów – znaczna część uczniów przyznała bowiem, że nie miałyby trudności w zdobyciu alkoholu na terenie swojej miejscowości (52%).
Opinia na temat szkodliwości alkoholu	➤ 91% ankietowanych stwierdziło, że alkohol jest bardzo szkodliwy lub szkodliwy dla zdrowia, a pozostali respondenci uznają go za mało szkodliwy (8%).

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

WNIOSEK	Biorąc pod uwagę powyższe podsumowanie wyników badań możemy stwierdzić, że problem spożywania alkoholu jest wśród uczniów z gminy Charsznica widoczny, i należy podjąć działania zaradcze. Świadczy o tym między innymi: znaczny odsetek uczniów mających kontakt z alkoholem, uznających alkohol za łatwo dostępny na terenie Gminy i niezdających sobie sprawy ze szkodliwości alkoholu dla zdrowia. Pomimo dużej części uczniów mających kontakt z alkoholem, możemy stwierdzić, że większość z tych osób alkohol jedynie próbowało, bo zostało nim poczęstowanym lub dostało do spróbowania od rodziców. Niepokojące jest to, że znaczny odsetek młodych mieszkańców Gminy sięgnął po alkohol więcej niż 3 razy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie.
----------------	--

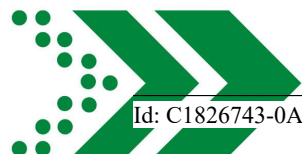
Problem narkotykowy

Skala zażywania narkotyków lub dopalaczy	➤ Obraz jaki wyłania się z badania to niewielki odsetek uczniów mających kontakt z narkotykami, dopalaczami lub innymi środkami psychoaktywnymi. Sięgnęło po nie tylko 2% badanych, tj. 2 osoby.
Rodzaje zażywanych substancji	➤ Najpopularniejszym rodzajem zażywanych przez uczniów substancji okazała się marihuana – wskazali na nią wszyscy uczniowie, którzy przyznali, że zażywali narkotyki, dopalacze lub inne substancje psychoaktywne.
Dostępność środków psychoaktywnych	➤ W kwestii dostępności narkotyków i dopalaczy w środowisku lokalnym uczniów, wyniki kształtują się na następującym poziomie: 9% badanych uznaje dopalacze i 17% narkotyki za łatwo dostępne w swojej miejscowości.
Opinia na temat substancji psychoaktywnych	➤ Pozytywne jest to, że prawie zdecydowana większość uczniów ma świadomość na temat szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia.
WNIOSEK	Analiza wyników przeprowadzonego pod kątem środków psychoaktywnych badania pozwala stwierdzić, że problem ten wśród młodzieży występuje w znikomym stopniu, gdyż: 98% badanych nie ma doświadczenia związanego z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy, niewielka część uczniów nie posiada świadomości na temat szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia oraz deklaruje łatwą ich dostępność na terenie Gminy.

SPRZDAWCY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Ocena spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat	➤ Na mogący się zaostrzać problem spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy Charsznica wskazało tylko 3 sprzedawców, w związku z czym można sądzić, że problem ten nie zaostrza się (tj. 19%).
Sprzedaż napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim	➤ Pozytywne jest to, że większość badanych stwierdziło, iż próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie w ich sklepie nigdy nie miały miejsca (9 osób, tj. 56%) i że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie niepełnoletniej (14 osób, tj. 87%). ➤ Warto zwrócić uwagę jednak na fakt, że nie wszyscy sprzedawcy pytali o dowód osobisty klienta za każdym razem w przypadku braku pewności co do jego pełnoletności – 13 badanych każdorazowo weryfikuje wiek osób kupujących alkohol (tj. 81%).
Sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym	➤ Tylko 1 respondent stwierdził, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło mu się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej (tj. 6%). Pozostałe osoby zadeklarowały, iż nie podały alkoholu osobom będącym pod jego wpływem (tj. 94%).
Spożywanie alkoholu w obrębie sklepu	➤ Z deklaracji 3 respondentów wynika ponadto, że zdarza im się wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu (tj. 19%). Pozostałe osoby nie miały takiej potrzeby (tj. 81%).
Wiedza na temat ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu	➤ Odpowiedzi respondentów wskazują na to, że we wszystkich punktach sprzedaży alkoholu znajduje się informacja o szkodliwości alkoholu, do której zobowiązuje ustawa (tj. 100%). ➤ Niepokojące jest to, że w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu brało udział tylko 5 respondentów (tj. 31%).
WNIOSEK	Przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych badanie nie wykazało występujących w znacznym stopniu problemów takich jak: prowadzenie pojazdów przez osoby nietrzeźwe, spożywanie alkoholu w obrębie sklepów, sprzedaż alkoholu i papierosów osobom niepełnoletnim oraz nietrzeźwym, a także wzrost poziomu spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy na przestrzeni lat.

**GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE Z ZAKRESU
UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU, SUBSTANCJI
PSYCHOAKTYWNYCH I UZALEŻNIEŃ
BEHAWIORALNYCH**

OBSZARY PROBLEMOWE:

- Brak podejmowanych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.
- Brak specjalistycznego ośrodka/poradni leczenia uzależnień na terenie Gminy.
- Wzrost liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi rozmawiali członkowie GKRPA.
- Wzrost sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie.
- Spożywanie napojów alkoholowych przez część mieszkańców Gminy w sposób ryzykowny, bądź szkodliwy.
- Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu przez mieszkańców Gminy.
- Dzieci i młodzież eksperymentująca z napojami alkoholowymi od wczesnych lat.
- Łatwość w zdobyciu napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

MOCNE STRONY

- Są to wewnętrzne czynniki pozytywne,
- to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

SŁABE STRONY

- Są to wewnętrzne czynniki negatywne,
- to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

SZANSE

- Są to zewnętrzne czynniki pozytywne,
- to kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społeczne efekty.

ZAGROŻENIA

- Są to zewnętrzne czynniki negatywne,
- to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu.

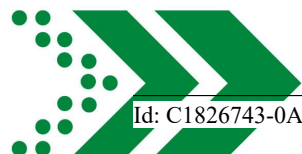

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ Spadek liczby osób uzależnionych, wobec których GKRPA podjęła czynności zmierzające do zastosowania leczenia odwykowego. ➤ Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin. ➤ Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej wśród dzieci, rodziców oraz nauczycieli. ➤ Spadek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych. ➤ Podnoszenie kompetencji zawodowych przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. ➤ Spadek liczby osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin. ➤ Organizacja wypoczynku letniego i zimowego w formie kolonii i półkolonii dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym.	➤ Problem depopulacji – ujemny przyrost naturalny. ➤ Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym. ➤ Konieczność udzielania wsparcia z powodu problemu uzależnień, zarówno od alkoholu. ➤ Brak grup samopomocowych dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dla dorosłych dzieci alkoholików. ➤ Wzrost sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat. ➤ Wzrost liczby osób dotkniętych przemocą, z którymi rozmawiali członkowie GKRPA. ➤ Podejmowanie czynności zawodowych przez nietrzeźwych pracowników. ➤ Wczesny wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży. ➤ Brak wiedzy wśród części mieszkańców na temat szkodliwego wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. ➤ Łatwy dostęp do środków psychoaktywnych, zarówno dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. ➤ Łatwy dostęp napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży.
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. ➤ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom. ➤ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień. ➤ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania.	➤ Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol. ➤ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom. ➤ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy. ➤ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym. ➤ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

➤ Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz pracujących z osobami uzależnionymi.➤ Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych.➤ Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi.➤ Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin.➤ Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.➤ Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień.➤ Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.➤ Realizacja kampanii ogólnopolskich z zakresu promocji zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.➤ Wzrost znaczenia realizacji działań profilaktycznych o udowodnionej skuteczności.➤ Monitorowanie problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży w postaci badań ogólnopolskich.	➤ Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień.➤ Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami.➤ Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.➤ Rozpad więzi rodzinnych.➤ Negatywny wpływ pandemii COVID-19 na bezrobocie, problem uzależnień i przemocy.➤ Brak stabilności funkcjonowania telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.➤ Brak specjalistów z zakresu psychiatrii dziecięcej.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

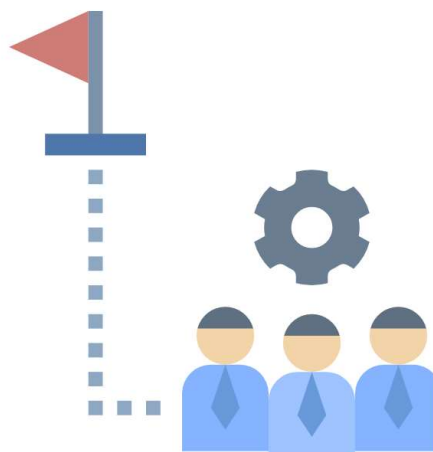
Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie zjawiska uzależnień od środków psychoaktywnych oraz niekontrolowanego podejmowania określonych czynności i redukcja skutków tych uzależnień, jak również edukacja społeczności lokalnej w zakresie negatywnych konsekwencji uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych dla zdrowia i prawidłowego rozwoju psychospołecznego.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Stworzenie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla ogółu mieszkańców Gminy.
2. Wspieranie rozwoju dostępnych form terapii i umożliwienie osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
3. Realizacja działań profilaktycznych oraz zmierzających do kompleksowego rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy, a także ogólna poprawa ich dobrostanu psychicznego.
4. Monitoring skali problemów uzależnień w Gminie i identyfikacja środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie zagrożonych uzależnieniami.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

CEL OPERACYJNY 1

Stworzenie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla ogółu mieszkańców Gminy

- Ograniczanie skali spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców Gminy.
- Ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.
- Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.
- Rozwój działań profilaktycznych związanych z promowaniem wiedzy na temat negatywnych skutków sięgania po alkohol i środki psychoaktywne.
- Udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Realizacja wśród dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii oraz promocji zdrowia psychicznego.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
2.	Rozwijanie i promowanie w społeczności lokalnej alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	Urząd Gminy, placówki oświatowe.
4.	Realizacja warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców z zakresu profilaktyki używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

5.	Udział kampaniach edukacyjnych o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki ochrony zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, stowarzyszenia abstynenckie, organizacje pozarządowe.
6.	Organizowanie i finansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz psychologicznych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia świetlicowe.	Liczba dzieci objętych wsparciem w świetlicy.	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe.
7.	Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	Liczba utworzonych placówek. Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem placówki.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
8.	Realizowanie i promowanie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w szczególności w miejscu nauki lub pracy.	Liczba zrealizowanych programów. Liczba odbiorców programów.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.
9.	Wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.	Liczba osób objętych działaniami.	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
10.	Organizowanie konkursów skierowanych do dzieci i młodzieży promujących zdrowie psychiczne i profilaktykę uzależnień.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie psychiczne i profilaktykę uzależnień. Liczba zorganizowanych konkursów.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe, Posterunek Policji, Gminna Biblioteka Publiczna.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

11.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów oraz stron www i serwisów społecznościowych.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	Urząd Gminy, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, świetlica wiejska, Punkt Konsultacyjny, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
12.	Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości, promocji zdrowia psychicznego oraz działań mających na celu redukcję szkód wynikających z uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Punkt Konsultacyjny.
13.	Udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia osób oraz podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie, a także pedagogów szkolnych.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny.
14.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dla podmiotów zajmujących się handlem napojami alkoholowymi.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych. Liczba wydanych materiałów edukacyjnych.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy.
15.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy.
16.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

CEL OPERACYJNY 2

Wspieranie rozwoju dostępnych form terapii i umożliwienie osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia

- Wzrost dostępności do usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Podniesienie skuteczności systemu motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków.
- Wspieranie działań grup samopomocowych dla członków rodzin osób uzależnionych.
- Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowanie ich do działań leczniczych.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy, Punkt Konsultacyjny.
2.	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3.	Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym i alkoholowym.	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny, stowarzyszenia abstynenckie.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

4.	Wspieranie organizacyjne stowarzyszeń trzeźwościowych oraz tworzenie warunków do powstania i rozwoju grup dla osób uzależnionych (AA) i współuzależnionych (AL-Anon).	Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych. Liczba utworzonych grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) i współuzależnionych (AL-Anon).	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.
5.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.	Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne, terapeutyczne, psychologiczne). Liczba udzielonych porad.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny.
6.	Organizowanie szkoleń na temat procedur przeciwdziałania przemocy dla członków GKRPA, pracowników Punktu Konsultacyjnego i innych zainteresowanych.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
7.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.	Liczba spraw „Niebieskiej Karty” prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny.	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
8.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania oraz instytucji pomocowych.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, placówki oświatowe, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

CEL OPERACYJNY 3

Realizacja działań profilaktycznych oraz zmierzających do kompleksowego rozwiązywania problemów uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy oraz ogólna poprawa ich dobrostanu psychicznego

- Wczesna diagnoza problemu uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców gminy Charsznica.
- Rozwój systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień behawioralnych.
- Profilaktyka podejmowania niekontrolowanych zachowań i czynności przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców Gminy.
- Poprawa ogólnego stanu psychicznego lokalnej społeczności.
-

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci i młodzieży poprzez udział ich w programach z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, a w szczególności realizowanie programów rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia („Stawiam na siebie”, „Wspólne kroki w cyberświecie”).	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Posterunek Policji, organizacje pozarządowe.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, rozwój ich atrakcyjności oraz zachęcanie do aktywnego w nich udziału.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych pogadanek na temat niebezpieczeństw w sieci połączonych z pokazem serii materiałów profilaktycznych „Owce w sieci”.	Liczba zorganizowanych pogadanek. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.
4.	Organizowanie zajęć i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych oraz dzieci uczęszczających do świetlicy wiejskiej na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu (np. „Jestem OK”, „Sieciakowe Zasady Ekranowe”).	Liczba zorganizowanych zajęć/warsztatów. Liczba uczestników.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
5.	Realizacja warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym naciskiem na kwestię wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/ nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
6.	Aktywne uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-informacyjnych zakresu uzależnień behawioralnych (np. „Chroń dziecko w sieci”, „Nie zagub dziecka w sieci”, „HAZARD? Nie, dziękuję”) oraz organizowanie lokalnych kampanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

7.	Podnoszenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się wsparciem osób uzależnionych (m.in. szkolenie dla terapeuty ds. uzależnień z prowadzenia terapii w oparciu o metodę Kids' Skills oraz dla pedagogów i wychowawców szkolnych z zakresu realizacji programów rekomendowanych).	Liczba osób podejmujących działania podnoszące kompetencje zawodowe.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki ochrony zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
8.	Rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego o działania na rzecz osób zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi i ich rodzin.	Liczba działań podjętych w na rzecz osób z uzależnieniami behawioralnymi i ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny.
9.	Utworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi oraz rodzin tych osób.	Liczba działań podjętych w celu utworzenia w Gminie grupy wsparcia.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny.
10.	Rozpowszechnienie informacji wśród mieszkańców i uczniów na temat możliwości otrzymania wsparcia w przypadku doświadczenia problemu uzależnień behawioralnych, poprzez publikowanie artykułów na stronach internetowych Gminy oraz poprzez materiały informacyjno-edukacyjnych tj. broszury, ulotki, plakaty.	Liczba opublikowanych artykułów. Liczba upowszechnionych broszur/ulotek.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny.
11.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w szkołach.	Poprawa dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.
12.	Realizacja kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej w odniesieniu do uwarunkowań związanych z pandemią COVID-19.	Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

CEL OPERACYJNY 4

Monitoing skali problemów uzależnień w Gminie i rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie zagrożonych uzależnieniami

- Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także działań pomocowych.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, stowarzyszenia abstynenckie, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
2.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	Urząd Gminy przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

CEL OPERACYJNY 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

- Utworzenie zintegrowanego systemu na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych poprzez współpracę instytucji publicznych i organizacji pozarządowych.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzającymi szansę powrotu osób uzależnionych do zdrowego trybu życia, wolnego od uzależnień.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, stowarzyszenia abstynenckie, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
2.	Wspieranie organizacji promujących zdrowy styl życia np. harcerstwo, szkolny związek sportowy „ULKS”. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez finansowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych, w szczególności w placówkach oświatowych oraz rozwoju i poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, stowarzyszenia abstynenckie, szkolny związek sportowy „ULKS”, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
3.	Wspieranie i dofinansowanie organizacji lokalnych oraz imprez profilaktycznych dla społeczności Gminy, mających wyraźne odniesienie do profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.	Liczba zorganizowanych imprez profilaktycznych. Liczba uczestników imprez profilaktycznych.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, stowarzyszenia abstynenckie, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
4.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne podmiotów zaangażowanych w działalność z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego i merytorycznego.	Urząd Gminy.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

5.	Doposażenie i dofinansowanie bieżącej działalności jednostek realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym m.in. dofinansowanie do bieżących napraw i remontów, zakup niezbędnego wyposażenia, opłat za media itp.	Kwota finansowania wydatków. Liczba sfinansowanych działań.	Urząd Gminy.
----	---	--	--------------

**HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE CHARSZNICA NA LATA 2022-2025**

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

zadanie	rok	2022	2023	2024	2025
Realizacja wśród dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii oraz promocji zdrowia psychicznego.		X	X	X	X
Rozwijanie i promowanie w społeczności lokalnej alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.		X	X	X	X
Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPiN.		X	X	X	X
Realizacja warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców z zakresu profilaktyki używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.		X	X	X	X
Udział w kampaniach edukacyjnych o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii.		X	X	X	X
Organizowanie i finansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz psychologicznych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia świetlicowe.		X	X	X	X

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.		X		
Realizowanie i promowanie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w szczególności w miejscu nauki lub pracy.	X	X	X	X
Wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.	X	X	X	X
Organizowanie konkursów skierowanych do dzieci i młodzieży promujących zdrowie psychiczne i profilaktykę uzależnień.	X	X	X	X
Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów oraz stron www i serwisów społecznościowych.	X	X	X	X
Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości, promocji zdrowia psychicznego oraz działań mających na celu redukcję szkód wynikających z uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych.	X	X	X	X
Udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia osób oraz podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie, a także pedagogów szkolnych.	X	X	X	X
Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dla podmiotów zajmujących się handlem napojami alkoholowymi.	X	X	X	X
Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym.	X	X	X	X
Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	X	X	X	X
Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowanie ich do działań leczniczych.	X	X	X	X
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	X	X	X	X
Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym.	X	X	X	X
Wspieranie organizacyjne stowarzyszeń trzeźwościowych oraz tworzenie warunków do powstania i rozwoju grup dla osób uzależnionych (AA) i współuzależnionych (AL-Anon).	X	X	X	X

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.	X	X	X	X
Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.	X	X	X	X
Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania oraz instytucji pomocowych.	X	X	X	X
Rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci i młodzieży poprzez udział ich w programach z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, a w szczególności realizowanie programów rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia („Stawiam na siebie”, „Wspólne kroki w cyberświecie”).	X	X	X	X
Rozwijanie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, rozwój ich atrakcyjności oraz zachęcanie do aktywnego w nich udziału.	X	X	X	X
Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych pogadek na temat niebezpieczeństw w sieci połączonych z pokazem serii materiałów profilaktycznych „Owce w sieci”.	X	X	X	X
Organizowanie zajęć i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych oraz dzieci uczęszczających do świetlicy wiejskiej na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu (np. „Jestem OK”, „Sieciakowe Zasady Ekranowe”).	X	X	X	X
Realizacja warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym naciskiem na kwestię wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	X	X	X	X
Aktywne uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-informacyjnych zakresu uzależnień behawioralnych (np. „Chroń dziecko w sieci”, „Nie zagub dziecka w sieci”, „HAZARD? Nie, dzięki”) oraz organizowanie lokalnych kampanii.	X	X	X	X
Podnoszenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się wsparciem osób uzależnionych (m.in. szkolenie dla terapeuty ds. uzależnień z prowadzenia terapii w oparciu o metodę Kids’ Skills oraz dla pedagogów i wychowawców szkolnych z zakresu realizacji programów rekomendowanych).	X		X	
Rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego o działania na rzecz osób zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi i ich rodzin.	X	X	X	X
Utworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi oraz rodzin tych osób.		X		
Rozpowszechnienie informacji wśród mieszkańców i uczniów na temat możliwości otrzymania wsparcia w przypadku doświadczenia problemu uzależnień behawioralnych, poprzez publikowanie artykułów na stronach internetowych Gminy oraz poprzez materiały informacyjno-edukacyjnych tj. broszury, ulotki, plakaty.	X	X	X	X

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w szkołach.	X	X	X	X
Realizacja kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej w odniesieniu do uwarunkowań związanych z pandemią COVID-19.	X	X		
Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także działań pomocowych.	X	X	X	X
Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Gminy.	X	X	X	X
Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzającymi szansę powrotu osób uzależnionych do zdrowego trybu życia, wolnego od uzależnień.	X	X	X	X
Wspieranie organizacji promujących zdrowy styl życia np. harcerstwo, szkolny związek sportowy „ULKS”, młodzieżowe drużyny pożarnicze. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez finansowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych, w szczególności w placówkach oświatowych oraz rozwoju i poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej	X	X	X	X
Wspieranie i dofinansowanie organizacji lokalnych oraz imprez profilaktycznych dla społeczności gminy, mających wyraźne odniesienie do profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.	X	X	X	X
Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne podmiotów zaangażowanych w działalność z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Doposażenie i dofinansowanie bieżącej działalności jednostek realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym m.in. dofinansowanie do bieżących napraw i remontów, zakup niezbędnego wyposażenia, opłat za media itp.	X	X	X	X

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Środki finansowe na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica są środkami budżetu gminy i pochodzą w szczególności z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i są corocznie określone w planach finansowych działu 851, rozdział 85153 (zwalczanie narkomanii) i rozdział 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi). Celem pełnej realizacji zadań gminnego programu i osiągnięcia zamierzonych celów są również działania mające charakter pomocniczy taki jak finansowanie: zakupu usług i materiałów służących do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego, Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, oraz m. in.: opłaty telefoniczne i pocztowe, usługi internetowe, usługi poligraficzne, obsługa administracyjno-biurowa i gospodarcza, usługi reklamowe i promocyjne, materiały biurowe i eksploatacyjne, oprzyrządowanie i sprzęt komputerowy, programy komputerowe, materiały i środki do utrzymania czystości pomieszczeń, sprzęt, meble, urządzenia biurowe i techniczne na wyposażenie sal terapeutycznych i stowarzyszeń działających na rzecz trzeźwości od środków psychoaktywnych, oraz zakup sprzętu, urządzeń i materiałów potrzebnych do realizacji programów terapeutycznych. Członkowie Komisji pełnią funkcje publiczno-prawne w związku z powołaniem przez Wójta Gminy Charsznica. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Charsznicy ustala się według następujących zasad:

- 1) Za pracę w komisji/udział w posiedzeniu plenarnym lub zespołu/członkom Komisji przysługuje każdorazowo wynagrodzenie w formie diety zryczałtowanej w wysokości 180,00 zł (słownie sto osiemdziesiąt złotych), płatne na koniec miesiąca proporcjonalnie do ilości obecności na posiedzeniach komisji i zespołów. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności, z aprobatą Przewodniczącego Komisji.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

- 2) W związku z podróżami służbowymi członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i w wysokości przysługującej pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej.
- 3) Za udział w sądzie o objęcie leczeniem uzależnienia jako przedstawiciel komisji – 50 zł za każdą sprawę, udokumentowany potwierdzeniem uczestnictwa.
- 4) Członkowi Komisji, będącemu jednocześnie pracownikiem jednostki organizacyjnej Urzędu Gminy przysługuje wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 1 i 3, jeżeli czynności, o których mowa w pkt. 1 i 3 wykonywał poza ustalonym wymiarem czasu pracy określonym przez pracodawcę.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Charsznica, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA PROGRAMU PROFIAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica jest Wójt Gminy.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica realizowany będzie od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2025 roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

DOCHODY OGÓŁEM:

Planowane w 2022 roku wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu: 120 000 zł.

WYDATKI BIEŻĄCE OGÓŁEM: 120 000 złotych

w tym:

- Zwalczanie narkomanii – 3 000 złotych,
- Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 117 000 złotych.

Tabela 7. Planowane wydatki w 2022 roku według grup zadaniowych

Lp	Zakres działań	Kwota finansowania
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu oraz stworzenie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla ogółu mieszkańców Gminy.	47000 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Monitoring skali problemów uzależnień w Gminie i identyfikacja środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie zagrożonych uzależnieniami.	14000 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	54000 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	5000 zł

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Zakres przedmiotowo – podmiotowy wydatków (rzeczowy)

Zaplanowane wydatki przeznaczone są na realizację zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmują w szczególności koszty związane z działalnością terapii grupowej, Punktu Konsultacyjnego oraz pozostałych realizatorów Programu i obejmują:

- obsługę Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień i grup wsparcia, opłacenie terapeutów na obozach terapeutycznych, prowadzenie programów profilaktycznych, programów środowiskowych i innych,
- zakup materiałów i wyposażenia, w tym:

sprzęt sportowy, turystyczny, rekreacyjny, rehabilitacyjny i inny jako wyposażenie miejsc zabawy, wypoczynku i rekreacji bez używek i przemocy; nagrody dla uczestników zawodów, imprez, happeningów i konkursów mających odniesienie edukacyjno-profilaktyczne; materiały informacyjno-edukacyjne (ulotki, plakaty, broszury, kasety video, itp.); materiały do profilaktyki; wyposażenie Punktu Konsultacyjnego;

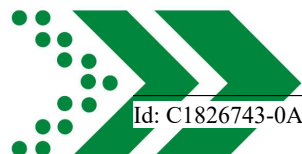
- zakup usług pozostałych, w tym:

opłaty za usługi szkoleniowe dla różnych grup zawodowych, doksztalcanie, kursy specjalistyczne; organizacja kampanii edukacyjno-profilaktycznych; usługi transportowe – wyjazdy turystyczno-edukacyjno-profilaktyczne i inne imprezy promujące trzeźwy styl życia; usługi w zakresie kultury, sztuki, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i wypoczynku; imprez promujących zdrowy, trzeźwy styl życia oraz inne; lokalne i ponadlokalne kampanie edukacyjno-profilaktyczne; programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, dorosłych i innych, mających odniesienie edukacyjno-profilaktyczne; warsztatach, maratonach, treningach (wyżywienie i zakwaterowanie), konkursy, zawody, zabawy i dyskoteki bez używek; realizacja konferencji, prelekcji, wykładów, seminariów nt. problemów uzależnień;

- szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej, w tym: udział w szkoleniach, konferencjach, kursach do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.

Ponadto finansowanie obejmuje:

- 1) Wspomaganie finansowe inwestycji mających na celu stworzenie stałej bazy lokalowej i jej wyposażenie z przeznaczeniem na świetlice socjoterapeutyczne, zajęcia profilaktyczne oraz terapie uzależnień i klub abstynenta oraz dofinansowanie bieżącej działalności świetlicy socjoterapeutycznej i finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych, oraz biorące udział w pozalekcyjnych programach terapeutycznych.
- 2) Finansowanie wynagrodzeń obsługujących Punkt Konsultacyjny.
- 3) Finansowanie obozów, kolonii oraz zimowisk terapeutycznych dla dzieci.

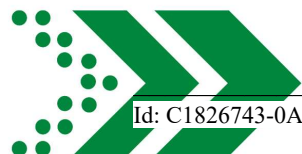

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

- 4) Dofinansowanie wycieczek szkolnych, zajęć sportowo rekreacyjnych poza lekcyjnych oraz wyjazdów na „Zielone Szkoły” dla dzieci.
- 5) Finansowanie wynagrodzenia realizatorów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 6) Finansowanie szkoleń i Konferencji dla członków Komisji, radnych oraz członków Gminnej Koalicji Trzeźwościowej i nauczycieli w ramach tworzenia bazy kadr profilaktycznych.
- 7) Finansowanie udziału szkół z terenu gminy Charsznica w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę”, „No promil No problem” oraz w innych Ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych.
- 8) Współfinansowanie punktu interwencji kryzysowej.
- 9) Wspieranie finansowe ośrodków leczenia uzależnień i współuzależnieni.
- 10) Dofinansowywanie szkoleń zwiększających kompetencje w zakresie pomagania rodzinom z problemem alkoholowym.
- 11) Dofinansowywanie zajęć terapeutycznych i finansowanie zajęć poza terapeutycznych dla młodzieży i ich rodziców (opiekunów).
- 12) Finansowanie doposażenia placówek na potrzeby prowadzenia programów młodzieżowych.
- 13) Dofinansowanie działań zmierzających do tworzenia fachowych kadr w zakresie prowadzenia świetlic z programem terapeutycznym.
- 14) Dofinansowanie terapii i szkoleń dla współuzależnionych.
- 15) Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, jako integralny element całorocznej pracy z dziećmi.
- 16) Finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz kosztów związanych z uczestnictwem przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 17) Finansowanie gruntownego przeszkolenia osób dyżurujących przy telefonie zaufania w obszarze udzielania pomocy psychologicznej.
- 18) Finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinom.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

**PROGRAM PROFILKATYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHARSZNICA
NA LATA 2022-2025**

Cele badawcze ewaluacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Charsznica, tj. Wójt Gminy Charsznica, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w Charsznicy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

